

ЗАКОН за местното самоуправление и местната администрация

Обн., ДВ, бр. 77 от 17.09.1991 г., в сила от 17.09.1991 г., изм., бр. 24 от 14.03.1995 г., изм. и доп., бр. 49 от 30.05.1995 г., бр. 65 от 21.07.1995 г., изм., бр. 90 от 24.10.1996 г., доп., бр. 122 от 19.12.1997 г., изм., бр. 33 от 24.03.1998 г., бр. 130 от 5.11.1998 г., в сила от 6.12.1998 г., изм. и доп., бр. 154 от 28.12.1998 г., доп., бр. 67 от 27.07.1999 г., изм. и доп., бр. 69 от 3.08.1999 г., в сила от 3.08.1999 г., изм., бр. 26 от 29.03.2000 г., изм. и доп., бр. 85 от 17.10.2000 г., в сила от 17.10.2000 г., изм., бр. 1 от 2.01.2001 г., в сила от 31.03.2001 г., доп., бр. 28 от 19.03.2002 г., изм., бр. 45 от 30.04.2002 г., бр. 119 от 27.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 69 от 5.08.2003 г., в сила от 27.10.2003 г., бр. 19 от 1.03.2005 г., изм., бр. 34 от 19.04.2005 г., в сила от 1.06.2005 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 1.03.2007 г., изм. и доп., бр. 69 от 25.08.2006 г., бр. 61 от 27.07.2007 г., бр. 63 от 3.08.2007 г., в сила от 3.08.2007 г., бр. 54 от 13.06.2008 г., изм., бр. 108 от 19.12.2008 г., доп., бр. 6 от 23.01.2009 г., в сила от 1.05.2009 г., изм. и доп., бр. 14 от 20.02.2009 г., изм., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 44 от 12.06.2009 г., доп., бр. 15 от 23.02.2010 г., изм., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. и доп., бр. 9 от 28.01.2011 г., бр. 32 от 19.04.2011 г., в сила от 19.04.2011 г.; Решение № 4 от 4.05.2011 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 36 от 10.05.2011 г.; доп., бр. 57 от 26.07.2011 г., изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.02.2013 г., изм. и доп., бр. 1 от 3.01.2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 19 от 5.03.2014 г., в сила от 5.03.2014 г., изм., бр. 53 от 27.06.2014 г., изм. и доп., бр. 39 от 26.05.2016 г., в сила от 26.05.2016 г., бр. 43 от 7.06.2016 г., доп., бр. 51 от 5.07.2016 г., в сила от 5.07.2016 г., бр. 9 от 26.01.2017 г., изм. и доп., бр. 99 от 12.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 7 от 19.01.2018 г., бр. 21 от 9.03.2018 г., в сила от 23.01.2018 г., бр. 24 от 16.03.2018 г., доп., бр. 47 от 5.06.2018 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 12/91 г., стр. 116; кн. 4/95 г., стр. 7; кн. 8/95 г., стр. 66; кн. 11/96 г., стр. 93; кн. 4/98 г., стр. 45; кн. 9/99 г., стр. 185; кн. 11/2000 г., стр. 118; кн. 9/2003 г., стр. 45; кн. 5/2005 г., стр. 79 том I/91 г., стр. 98

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 4, № 350

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация.

Чл. 2. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 2003 г.) Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 2006 г.) Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите. Те се създават при условия и по ред, определени в закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) В общините се избират общински съвети и кметове на общини.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 69 от 2003 г.) В кметствата се избират кметове на кметства.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., доп., бр. 69 от 2006 г.) В районите в Столичната община и в градовете с районно деление се избират кметове на райони.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., доп., бр. 69 от 2006 г., изм., бр. 9 от 2011 г., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) При създаване на нова община изборите за общински съвет и кмет на общината се произвеждат в тримесечен срок от обнародването на указа на Президента на Републиката за създаване на новата община.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) В 7-дневен срок от обнародването на указа по ал. 1 областният управител назначава временен кмет на общината, чиито правомощия се прекратяват с полагането на клетва от новоизбрания кмет на общината.

Чл. 5. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 1995 г., бр. 65 от 1995 г.) Столичната община е административно-териториална единица, която има и статут на област. В нея се съчетава самоуправлението на нейното население с провеждането на държавната политика за развитието на столицата.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) Общините могат да се сдружават на доброволен принцип за решаване на общи въпроси и за постигане на цели от взаимен интерес.

(2) За защитата на своите общи интереси и за поддържане и развитие на местното самоуправление общините могат да създават национално сдружение и регионални сдружения.

(3) Националното сдружение на общините има право да:

1. представлява своите членове пред държавните органи;
2. разработва предложения за промяна и усъвършенстване на правната уредба на местното самоуправление;
3. подготвя становища и предложения по проектобюджета на страната в частта му за общините;
4. осъществява контакти и взаимодействия със сродни организации от други страни, както и да членува в международни сдружения;

5. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) осъществява и други функции, определени със закон и с учредителния акт.

(4) Правата по ал. 3 се упражняват при условие, че в националното сдружение членуват над две трети от общините в страната.

Глава втора

ОБЩИНА

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г.) (1) Територия на общината е територията на включените в нея населени места.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Спорове за землищните граници между населени места се решават от съда.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 12. (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) Наименование на общината е наименованието на населеното място, което е неин административен център, с изключение на заварените от закона общини, на които административните центрове са населени места извън територията им, които са и административни центрове на други общини.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) Населението на общината се състои от всички граждани, които имат постоянен адрес на територията ѝ.

Чл. 14. Общината е юридическо лице и има право на собственост и самостоятелен общински бюджет.

Чл. 15. (1) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Дейността на общинския съвет, на кмета на общината, на кмета на района и на кмета на кметството се подпомага от общинска администрация.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинската администрация се структурира в дирекции, отдели или сектори. Отдели или сектори могат да се организират и като самостоятелни структурни звена, без да се включват в състава на дирекции или отдели.

(3) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) На пряко подчинение на кмета на общината се създава инспекторат за осъществяване на контрол и проверки по § 2 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Когато числеността на общинската администрация не е достатъчна за обособяване на инспекторат, неговите функции се изпълняват от комисия от служители, изрично оправомощени от кмета на общината да осъществяват и тези функции.

(4) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 3, бр. 7 от 2018 г.) Общинската администрация в кметствата може да осъществява дейността си, без да е организирана в структурни звена по ал. 2.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 2003 г., предишен текст на чл. 15, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 4, бр. 7 от 2018 г.) Общинският съвет може да създава служби на общинската администрация в отделни райони, кметства, населени места или в части от тях и определя функциите им.

Чл. 16. Общините могат да определят свои символи и почетни звания съобразно закона.

Чл. 17. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 2003 г.) (1) Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да

решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:

1. общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
2. устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
3. образованието;
4. здравеопазването;
5. културата;
6. благоустрояването и комуналните дейности;
7. социалните услуги;
8. опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
9. поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
10. развитието на спорта, отдиха и туризма;
11. (нова - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 5.07.2016 г.) защитата при бедствия.

(2) Гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи, така и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението.

(3) Местен референдум и общо събрание на населението се свикват и произвеждат при условия и по ред, определени със закон.

(4) Разходите за произвеждането на местен референдум и общо събрание на населението се поемат от общинския бюджет.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 44 от 2009 г.).

Глава трета ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г.)

Чл. 18. (1) (Предишен текст на чл. 18 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет е орган на местното самоуправление и се избира от населението на общината при условия и по ред, определени от закона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Общинският съвет се състои от избраните общински съветници.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 1999 г.).

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Броят на общинските съветници се определя, както следва:

1. при население на общината до 5000 души - 11 съветници;
2. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) при население на общината до 10 000 души - 13 съветници;
3. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) при население на общината до 20 000 души - 17 съветници;
4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) при население на общината до 30 000 души - 21 съветници;

5. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 9 от 2011 г.; обявена за противоконституционна от КС на РБ относно израза "23 съветници" - бр. 36 от 2011 г.)

при население на общината до 50 000 души - 23 съветници;

---

6. (нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 9 от 2011 г.; обявена за противоконституционна от КС на РБ относно израза "27 съветници" - бр. 36 от 2011 г.)

при население на общината до 75 000 души - 27 съветници;

---

7. (предишна т. 6, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 9 от 2011 г.; обявена за противоконституционна от КС на РБ относно израза "29 съветници" - бр. 36 от 2011 г.)

при население на общината до 100 000 души - 29 съветници;

---

8. (нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 9 от 2011 г.; обявена за противоконституционна от КС на РБ относно израза "33 съветници" - бр. 36 от 2011 г.)

при население на общината до 160 000 души - 33 съветници;

---

9. (предишна т. 7, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 9 от 2011 г.; обявена за противоконституционна от КС на РБ относно израза "41 съветници" - бр. 36 от 2011 г.)

при население на общината над 160 000 души - 41 съветници;

---

10. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 9 от 2011 г.; обявена за противоконституционна от КС на РБ относно израза "49 съветници" - бр. 36 от 2011 г.)

за Столичната община - 49 съветници.

---

(2) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Отнасянето на общините към съответните групи по ал. 1 се извършва в съответствие с броя на населението в тях, въз основа на регистрите за населението, водени от общинските администрации.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 1, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г.) Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяването на дейностите по чл. 17, както и на други дейности, определени със закон.

(Ал. 2, отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.).

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Общинският съвет:

1. създава постоянни и временни комисии и избира техните членове;
2. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., доп., бр. 69 от 2006 г.) одобрява общата численост и структурата на общинската администрация в общината, района и кметството по предложение на кмета на общината;
3. избира и освобождава председателя на общинския съвет;
4. (доп. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г., отм., бр. 69 от 2006 г.);
5. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) определя размера на трудовите възнаграждения на кметовете в рамките на действащата нормативна уредба и средствата за работна заплата на персонала от общинския бюджет по предложение на кмета на общината;
6. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) приема и изменя годишния бюджет на общината, осъществява контрол и приема отчета за изпълнението му;
7. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) определя размера на местните такси;
8. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г.) приема решения за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината и кметовете на райони и кметства;
9. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) приема решения за създаване, преобразуване и прекратяване на търговски дружества с общинско имущество и избира представителите на общината в техните органи;
10. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) приема решения за ползване на банкови кредити, за предоставяне на безлихвени заеми, както и решения за поемане на общински дълг чрез сключване на договори за заем или емитиране на общински ценни книжа и за издаване на общински гаранции при условия и по ред, определени със закон;
11. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) приема решения за създаване и одобряване на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея при условията и по реда на Закона за устройство на територията;
12. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2007 г.) приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, които отразяват и европейските политики за развитие на местните общности;
13. определя изисквания за дейността на физическите и юридическите лица на територията на общината, които произтичат от екологичните, историческите, социалните и другите особености на населените места, както и от състоянието на инженерната и социалната инфраструктура;
14. приема решения за създаване и за прекратяване на общински фондации и за управлението на дарено имущество;
15. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) приема решения за участие на общината в сдружения на местни власти в страната и в чужбина,

както и в други юридически лица с нестопанска цел и определя представителите на общината в тях;

16. създава райони и кметства при условия и по ред, определени със закон;

17. прави предложения за административно-териториални промени, засягащи територията и границите на общината;

18. приема решения за именуване и преименуване на улици, площади, паркове, инженерни съоръжения, вилни зони, курорти и курортни местности и други обекти с общинско значение;

19. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) обсъжда и приема решения по предложения на кметове на райони и кметства по въпроси от своята компетентност;

20. приема решения за произвеждане на референдуми и общи събрания на населението по въпроси от своята компетентност;

21. одобрява символ и печат на общината;

22. удостоява с почетно гражданство български и чуждестранни граждани;

23. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 15 от 2010 г.) решава и други въпроси от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи, включително за обявяване на определен ден за празничен и неприсъствен на територията на общината, района, кметството или населеното място по предложение на кмета на общината след съгласуване с областния управител;

24. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) упражнява текущ и последващ контрол върху изпълнението на приетите от него актове;

25. (нова - ДВ, бр. 9 от 2017 г.) определя условията и реда за пътуване по маршрутите на обществения градски транспорт на територията на съответната община.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 общинският съвет приема правилници, наредби, инструкции, решения, декларации и обръщения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г.) Общинският съвет приема правилник за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 1999 г., нов, бр. 69 от 2003 г.) (1) Общинският съвет може да избира обществен посредник.

(2) Общественият посредник съдейства за спазване правата и законните интереси на гражданите пред органите на местното самоуправление и местната администрация.

(3) Организацията и дейността на обществения посредник се уреждат с правилник, приет от общинския съвет.

(4) Общественият посредник се избира и освобождава с мнозинство 2/3 от общия брой на общинските съветници.

Чл. 22. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 85 от 2000 г., изм., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) Актовете на общинския съвет се изпращат на кмета на общината и на областния управител в 7-дневен срок от приемането им.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Актовете на общинския съвет се разгласяват на населението на общината в срока по ал. 1 чрез средствата за масово осведомяване, чрез интернет страницата на общината и по друг подходящ начин, определен в правилника по чл. 21, ал. 3. Оспорването, спирането, отмяната или потвърждаването на оспорените актове на общинския съвет се разгласява по същия ред. Актовете на общинския съвет се обнародват в "Държавен вестник", когато това е предвидено със закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., предишна ал. 2, бр. 69 от 2006 г.) Кметът на общината определя подходящо помещение в сградата на общината, където се съхраняват копия от актовете на общинския съвет от последните 10 години на хартиен носител и се осигурява достъп на желаещите граждани да ги четат на място в рамките на осемчасово работно време във всеки работен ден. На всеки гражданин, желаещ да получи копие от даден акт на общинския съвет, се осигурява възможност за това срещу заплащане.

(4) (Отм., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 33 от 1998 г., предишна ал. 2, бр. 69 от 2003 г., предишна ал. 3, изм., бр. 69 от 2006 г.) За нарушаване на наредбите могат да се предвидят глоби в размер до 5000 лв., а за еднолични търговци и юридически лица - имуществени санкции в размер до 50 000 лв., а при повторно нарушение и временно лишаване от правото да се упражнява определена професия или дейност.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 3, бр. 69 от 2003 г., предишна ал. 4, бр. 69 от 2006 г.) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от негов заместник въз основа на акт, съставен от длъжностни лица, посочени в наредбата.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 4, бр. 69 от 2003 г., предишна ал. 5, бр. 69 от 2006 г.) Административнонаказателното производство се осъществява по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г.) Първото заседание на новоизбрания общински съвет се свиква от областния управител и се провежда в 14-дневен срок от обявяването на резултатите от изборите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Преди началото на първото заседание новоизбраните общински съветници и кметове полагат клетвата по чл. 32, ал. 1. Клетвата се полага в присъствието на граждани на общината, на областния управител или на негов представител и на председателя или член на общинската избирателна комисия. Когато общински съветник или кмет е възпрепятстван да присъства при полагането на клетва, той полага клетва преди началото на следващо заседание на общинския съвет.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., нова, бр. 69 от 2006 г.) Първото заседание на новоизбрания общински съвет се открива и ръководи от най-възрастния общински съветник. На първото заседание на общинския съвет се избира председател на съвета.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет се свиква на заседание от неговия председател:

1. по негова инициатива;
2. по искане на една трета от общинските съветници;
3. по искане на една пета от избирателите на общината;
4. по искане на областния управител.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г., отм., предишна ал. 4, изм. бр. 69 от 2006 г.) В случаите по ал. 4, т. 2, 3 и 4 председателят на общинския съвет свиква заседание, което се провежда в 7-дневен срок от внасяне на искането. След изтичането на този срок, ако заседанието не бъде свикано от председателя, то се свиква от вносителя на искането и се провежда в 7-дневен срок от свикването.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет продължава да изпълнява своите функции до конституирането на новоизбрания общински съвет. Когато съдът е спрял изпълнението на решението на общинската избирателна комисия за резултатите от изборите за общински съветници или е обявил изборния резултат за недействителен, срокът на пълномощията на общинския съвет, чийто мандат е изтекъл, се възобновява до полагането на клетва от новоизбрания общински съвет.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Общинският съвет избира от своя състав председател на съвета. Изборът се провежда с тайно гласуване. За избран се смята кандидатът, който е получил повече от половината от гласовете от общия брой на съветниците.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Общинският съвет може да избере един или повече заместник-председатели на съвета. Условието и редът за избиране и правомощията на заместник-председателя се уреждат в правилника по чл. 21, ал. 3.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Правомощията на председателя на общинския съвет се прекратяват предсрочно при:

1. подаване на оставка;
2. трайна невъзможност или системно неизпълнение на задълженията си като председател за повече от три месеца с решение на общинския съвет, взето по реда на ал. 1;

3. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 7 от 2018 г.) влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

(4) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) При предсрочно прекратяване на правомощията на председателя, при негово отсъствие, както и при обсъждане на дейността му,

заседанието на съвета се председателства от избран съветник или от заместник-председател, ако има избран такъв.

(5) (Нова – ДВ, бр. 24 от 2018 г.) Председател на общински съвет, който преди избирането му за председател на общинския съвет е работил в държавно или в общинско учреждение или предприятие, в търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала или в бюджетна организация, има право след прекратяване на правомощията му като председател на общинския съвет да заеме предишната си длъжност, а в случаите, когато тя е закрыта – друга равностойна длъжност в същото или, с негово съгласие, в друго държавно или общинско учреждение или предприятие, или в търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала или в бюджетна организация.

(6) (Нова – ДВ, бр. 24 от 2018 г.) Когато предишната длъжност по ал. 5 е заета от друго лице, правоотношението с това лице се прекратява без предизвестие.

(7) (Нова – ДВ, бр. 24 от 2018 г.) Разпоредбите на ал. 5 и 6 не се прилагат, когато председателят на общинския съвет е заемал друга изборна или мандатна длъжност преди избирането му за председател на съвета.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Председателят на съвета:

1. свиква съвета на заседание;
2. ръководи подготовката на заседанията на съвета;
3. ръководи заседанията на съвета;
4. координира работата на постоянните комисии;
5. подпомага съветниците в тяхната дейност;
6. представява съвета пред външни лица и организации.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г., предишен текст на чл. 26, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г., бр. 14 от 2009 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Общинският съвет определя размера на възнаграждението на председателя на съвета в зависимост от определената продължителност на работното му време. Размерът на възнаграждението при намалено работно време се определя пропорционално на неговата продължителност, определена от общинския съвет. Размерът на възнаграждението на председателя на общинския съвет не може да надвишава 90 на сто от възнаграждението на кмета на общината.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Председателят на общинския съвет има всички права по трудово правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с неговото правно положение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2009 г.) Председателят на общинския съвет има право на:

1. обществено осигуряване и допълнително социално осигуряване при условията и по реда на Кодекса за социално осигуряване и на здравно осигуряване при условията и по реда на Закона за здравното осигуряване;

2. отпуски и обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, на допълнителни трудови възнаграждения и други плащания при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет се свиква на заседание не по-малко от шест пъти годишно. Ако в продължение на три месеца общинският съвет не проведе заседание, правомощията му се прекратяват с решение на общинската изборителна комисия и в тримесечен срок се произвеждат нови избори за общински съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 47 от 2018 г.) Заседанията на общинския съвет са законни, ако присъстват повече от половината от общия брой на съветниците. Повече от половината от общия брой на съветниците е налице, когато броят на присъстващите на заседанието общински съветници е по-голям от останалата част от общия брой на съветниците.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 47 от 2018 г.) Решенията на общинския съвет се вземат с явно гласуване с мнозинство повече от половината от присъстващите съветници. Решенията са приети с мнозинство повече от половината от присъстващите съветници, когато броят на гласувалите "за" общински съветници е по-голям от останалата част от присъстващите на заседанието съветници. Съветът може да реши гласуването да бъде и тайно.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм. и доп., бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 47 от 2018 г.) Решенията на общинския съвет по чл. 21, ал. 1, т. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 16, 17 и 20 и по чл. 21а, ал. 3 се вземат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците. Решенията са приети с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, когато броят на гласувалите "за" общински съветници е по-голям от останалата част от общия брой на общинските съветници.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., нова, бр. 69 от 2006 г.) Решенията на общинския съвет по чл. 21, ал. 1, т. 6, 7, 8, 9, 10, 14 и 15 се приемат с поименно гласуване, което се отразява в протокола от заседанието.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Председателят на общинския съвет изготвя и внася за разглеждане два пъти годишно отчет за дейността на съвета и на неговите комисии, който се разглежда в открито заседание и се разгласява на населението на общината по ред, определен в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 28. (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г.) (1) Заседанията на общинския съвет и на неговите комисии са открити. По изключение общинският съвет може да реши отделни заседания да са закрити.

(2) Гражданите могат да присъстват на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии, като заемат специално определените за тях места.

(3) Гражданите могат да се изказват, да отправят питання, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г.) За всяко заседание на общинския съвет се води протокол. Съветниците имат право в седемдневен срок от деня на заседанието да прегледат протокола и да поискат поправки в него. При спор въпросът се решава от съвета на следващото заседание.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 24 от 2018 г.) (1) В структурата на общинската администрация се създава самостоятелно звено, което подпомага работата на общинския съвет и на неговите комисии и осъществява организационно-техническото и административно обслужване на тяхната дейност. Звеното е на пряко подчинение на председателя на общинския съвет.

(2) Числеността на служителите в звеното се включва в общата численост на общинската администрация и заедно с щатното му разписание се утвърждава по реда на чл. 21, ал. 1, т. 2 по предложение на председателя на общинския съвет.

(3) Служителите в звеното подпомагат дейността на председателя на общинския съвет при осъществяване на правомощията му по подготовката, свикването и провеждането на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии.

(4) Председателят на общинския съвет утвърждава длъжностните характеристики, ръководи и контролира дейността на служителите в звеното. Оценяването на изпълнението на длъжността на служителите в звеното се извършва от председателя на общинския съвет.

(5) Организацията на дейността и функциите на звеното се определят в правилника по чл. 21, ал. 3.

(6) Служителите в звеното се назначават и освобождават от кмета на общината по предложение на председателя на общинския съвет. Кметът на общината не може да назначава или да освобождава служители в звеното, за които не е направено писмено предложение от председателя на общинския съвет.

Глава четвърта **ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК**

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Пълномощията на общинския съветник възникват от деня на полагането на клетвата по чл. 32, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., отм., бр. 69 от 2006 г.).

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 30 от 2006 г., отм., бр. 69 от 2006 г.).

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Пълномощията на общинския съветник се прекратяват предсрочно:

1. при поставяне под запрещение;
2. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., изм. и доп., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) когато след избирането му е осъден с влязла в сила присъда на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер или на лишаване от право да заема държавна длъжност;
3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 2006 г.) при подаване на оставка чрез председателя на общинския съвет до общинската избирателна комисия;
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. и доп., бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г.) при избирането му за народен представител, министър, областен управител или кмет, при назначаването му за заместник-министър, заместник областен управител, заместник-кмет, кметски наместник или на щатна длъжност в съответната общинска администрация;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 85 от 2000 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) когато, без да е уведомил писмено председателя на общинския съвет за неучастието си в заседанието на съвета по уважителни причини - служебна ангажираност, отсъствие от страната, заболяване и други, не участва в три поредни или в общо пет заседания на общинския съвет през годината;
6. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си поради заболяване за повече от 6 месеца;
7. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до промяна на постоянния му адрес извън територията на общината;
8. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до закриване на общината;
9. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 63 от 2007 г.) при избирането или при назначаването му за член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контрольор, управител, прокурист, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие по Закона за общинската собственост, както и при заемането на длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава - членка на Европейския съюз;
10. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) при неизпълнение на задължението по чл. 34, ал. 6;
11. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 7 от 2018 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;
12. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) при установяване на неизбираемост;
13. (нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) при смърт.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 4, изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Обстоятелствата по ал. 4 се установяват служебно от общинската администрация относно съдимостта на лицата и със съответните други документи, издадени от компетентните органи, които се изпращат на общинската изборителна комисия в тридневен срок от издаването им. В случаите по ал. 4, т. 3 в тридневен срок от подаването на оставката председателят на общинския съвет я изпраща на общинската изборителна комисия.

(6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 154 от 1998 г., предишна ал. 5, изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2006 г., бр. 9 от 2011 г., бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) В тридневен срок от получаване на документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 4, т. 5, 6 и 10, общинската изборителна комисия уведомява общинския съветник, който може да направи писмено възражение пред комисията в тридневен срок от уведомяването му. В тридневен срок от изтичането на срока за възражение общинската изборителна комисия приема решение. Когато установи, че обстоятелствата за прекратяване на пълномощията са налице, общинската изборителна комисия прекратява пълномощията на общинския съветник и обявява за избран за общински съветник следващия в листата кандидат.

(7) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., доп., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) В тридневен срок от получаване на справката и документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 4, т. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12 и 13, общинската изборителна комисия обявява за избран за общински съветник следващия в листата кандидат.

(8) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., изм., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) Решенията и отказите на общинската изборителна комисия по ал. 6, както и отказите по ал. 7 могат да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересуваните лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 от Изборния кодекс. Препис от решението на общинската изборителна комисия се изпраща на председателя на общинския съвет в тридневен срок от влизането му в сила.

(9) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 7, изм. и доп., бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Преди началото на първото заседание на общинския съвет, което се провежда не по-късно от един месец след влизането в сила на решението на общинската изборителна комисия по ал. 6, съответно - след постановяването на решението по ал. 7, новоизбраният общински съветник полага клетвата по чл. 32, ал. 1.

(10) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 8, изм., бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Ако в срока по ал. 9 председателят на общинския съвет не свика заседание на съвета или заседанието не бъде проведено, то се свиква от областния управител и се провежда в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 9. При липса на кворум за провеждане на заседанието новоизбраният общински съветник полага клетвата пред областния управител в присъствието на представител на общинската избирателна комисия, общински съветници и граждани.

Чл. 31. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинските съветници и кметовете полагат следната клетва:

"Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на гражданите от . . . . . община и да работя за тяхното благоденствие."

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.) Полагането на клетвата се удостоверява с подписването на клетвен лист.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 30 от 2006 г., отм., бр. 69 от 2006 г.).

Чл. 33. (1) (Предишен текст на чл. 33, изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Общинският съветник има право:

1. да бъде избран в състава на постоянни и временни комисии на съвета;

2. да предлага включването в дневния ред на заседанията на общинския съвет разглеждането на въпроси от компетентността на съвета и да внася проекти за решения;

3. да участва в обсъждането и решаването на всички въпроси от компетентността на съвета;

4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) да отправя питания към кмета. На питането се отговаря устно или писмено на следващото заседание, освен ако съветът реши друго;

5. (отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 45 от 2002 г.) Държавните органи, стопанските и обществените организации са длъжни да оказват съдействие на общинския съветник, както и да му предоставят сведения и документи, които са му необходими във връзка с дейността му на съветник, освен когато те съставляват класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

Чл. 34. (1) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г., бр. 14 от 2009 г., бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.02.2013 г.) Общинският съветник получава възнаграждение за участието си в заседанията на общинския съвет и на неговите комисии. Размерът на възнаграждението се определя с решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой съветници.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 14 от 2009 г., бр.

38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Общият размер на възнаграждението на общинския съветник за един месец не може да бъде повече от 70 на сто от:

1. brutната работна заплата на председателя на общинския съвет за съответния месец – в общините с население над 100 000 души;

2. средната brutна работна заплата на общинската администрация за съответния месец – в общините с население до 100 000 души.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 2, изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 14 от 2009 г.) За времето, необходимо за изпълнение на задълженията му, общинският съветник ползва неплатен служебен отпуск, който се признава за трудов стаж. Времето, през което общински съветник е заемал длъжността председател на общинския съвет, се признава за трудов стаж.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Пътните и други разноски, направени от общинския съветник във връзка с работата му в съвета, се поемат от общинския бюджет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 7 от 2018 г., в сила от 1.12.2019 г. - бр. 21 от 2018 г.) Общинският съветник не може:

1. да бъде член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролор, управител, прокурист, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие;

2. да заема длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава – членка на Европейския съюз;

3. да е едноличен търговец, съдружник, акционер, член на управителен, надзорен или контролен съвет на търговско дружество, което има сключени договори с общината, в която е общински съветник, както и с търговски дружества с общинско участие или с общински предприятия.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) В едномесечен срок от обявяването на изборните резултати лице, което при избирането му за общински съветник заема длъжност по ал. 5, подава молба за освобождаването му от заеманата длъжност и уведомява писмено за това председателя на общинския съвет и общинската избирателна комисия.

(7) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) Общинският съветник може да участва като представител на държавата в органите на управление или контрол на търговските дружества с държавно участие в капитала или на юридическите лица, създадени със закон, за което не получава възнаграждение.

(8) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.02.2013 г.) Възнаграждението по ал. 2 не включва възнаграждението, което общинските съветници могат да получават за участието си в специализирани органи на общинския съвет.

(9) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) При неспазване на срока по чл. 94, ал. 2 от Закона за публичните финанси на председателя на общинския съвет и на общинските съветници не се изплаща възнаграждение за периода след изтичането на съответния срок до приемането на бюджета на общината. Дължимите за този период възнаграждения се изплащат, след като общинският съвет приеме бюджета на общината.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г.) Трудовото правоотношение с общински съветник не може да бъде прекратявано през времето на неговия мандат в случаите на чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда.

Чл. 36. (1) (Предишен текст на чл. 36 - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Общинският съветник е длъжен:

1. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) да присъства на заседанията на общинския съвет и на комисиите, в които е избран, и да участва в решаването на разглежданите въпроси;

2. да поддържа връзки с избирателите и да ги информира за дейността и решенията на общинския съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) При неизпълнение на задълженията по ал. 1, т. 1 от възнаграждението на общинския съветник се удържат средства в размер, определен в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., доп., бр. 69 от 2003 г.) Общинският съветник не може да участва при вземане на решения, когато се отнасят до негови имуществени интереси или до интереси на съпруг и роднини по права линия и по съребрена линия до четвърта степен включително и по сватовство до втора степен включително.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 1999 г., нов, бр. 9 от 2011 г.; обявен за противоконституционен от КС на РБ - бр. 36 от 2011 г.)

---

(1) При напускане на група или изключване от състава ѝ общинският съветник губи мястото си в комисиите като представител на съответната група и други изборни длъжности в общинския съвет.

(2) Общински съветник, напуснал или изключен от група, става независим общински съветник и не може да бъде приет за член на друга група.

Чл. 37б. (Нов - ДВ, бр. 9 от 2011 г.; обявен за противоконституционен от КС на РБ - бр. 36 от 2011 г.)

Не могат да се образуват групи от независими общински съветници, както и да се сливат или разделят съществуващи групи.

Чл. 37в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишен текст на чл. 37б, бр. 9 от 2011 г.) По решение на общото събрание на населението в кметствата могат да бъдат избирани кметски съветници при условия

и по ред, определени с правилника по чл. 21, ал. 3. Те подпомагат кмета при изпълнение на функциите му по чл. 46.

Глава пета

КМЕТОВЕ И ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 69 от 2006 г.) Орган на изпълнителната власт в общината е кметът на общината. Органи на изпълнителната власт в района и кметството са съответно кметът на района и кметът на кметството.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 69 от 2006 г., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 9 от 2011 г., изм. и доп., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) Кметът на общината, както и кметовете на райони и кметства се избират пряко от населението за срок от 4 години при условия и по ред, определени с Изборния кодекс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г., отм., бр. 69 от 2006 г.).

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 3, изм., бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) Пълномощията на кмета на общината, на кмета на кметството и на кмета на района възникват от полагането на клетвата по чл. 32, ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 9 от 2011 г., доп., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) При произвеждане на частични избори за кмет на община, за кмет на район или за кмет на кметство новоизбраният кмет полага клетвата по чл. 32, ал. 1 преди началото на първото заседание на общинския съвет след избора, което се свиква от председателя на съвета и се провежда в 14-дневен срок от обявяването на изборните резултати.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) Ако в срока по ал. 5 председателят на общинския съвет не свика заседание на съвета или заседанието не бъде проведено, то се свиква от областния управител и се провежда в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 5. При липса на кворум за провеждане на заседанието новоизбраният кмет полага клетвата по чл. 32, ал. 1 пред областния управител в присъствието на представител на общинската избирателна комисия, общински съветници и граждани.

(7) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Кметовете на общини, райони и кметства имат всички права по трудово правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с тяхното правно положение.

Чл. 38а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., отм., бр. 69 от 2006 г.).

Чл. 39. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.; изм. е обявено за противоконституционно от КС на РБ - бр. 36 от 2011 г.) Кметът на общината, съответно кметът на района, назначава заместник-кметове в съответствие с одобрената численост и структура на общинската администрация и определя техните функции.

(2) Кметът на общината, съответно кметът на района, определя със заповед заместник-кмет, който го замества при отсъствието му от общината, съответно от района.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) В случаите по ал. 2, когато не е издадена заповед от кмета на общината, съответно от кмета на района, общинският съвет определя заместник-кмета, който да замества кмета на общината, съответно - кмета на района, до тяхното завръщане.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Кметът на общината и кметът на района могат да оправомощават заместник-кметове да изпълняват техни правомощия в случаите, когато това е предвидено в закон.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Заместник-кмет може да бъде освободен без предизвестие със заповед на кмета на общината, съответно на кмета на района.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2006 г., отм., бр. 63 от 2007 г., нов, бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., отм., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.).

Чл. 39б. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., отм., бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 2006 г.).

Чл. 41. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2008 г.) Кметовете на общини, на райони и на кметства, кметските наместници, заместник-кметовете на общини и на райони и секретарите на общини не могат да извършват търговска дейност по смисъла на Търговския закон, да бъдат контролори, управители или прокуристи в търговски дружества, търговски пълномощници, търговски представители, търговски посредници, синдици, ликвидатори или да участват в надзорни, управителни и контролни органи на търговски дружества и кооперации за времето на мандата им.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2007 г.).

(3) В едномесечен срок от обявяването на изборните резултати, съответно от приемането на решението на общинския съвет, лице, което при избирането му за кмет заема длъжност или осъществява дейност по ал. 1, предприема необходимите действия за прекратяване на дейността и/или за освобождаването му от заеманата длъжност и уведомява писмено за това председателя на общинския съвет и общинската избирателна комисия.

(4) Заместник-кметовете на общини и на райони, кметските наместници и секретарите на общини при назначаването им на съответната длъжност представят декларация, удостоверяваща изискванията по ал. 1.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 63 от 2007 г., доп., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници

и кметове през 2011 г., изм., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) Пълномощията на кметовете се прекратяват предсрочно:

1. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) при подаване на оставка чрез председателя на общинския съвет до общинската избирателна комисия;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 69 от 1999 г., бр. 85 от 2000 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 69 от 2006 г., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от 6 месеца поради заболяване;

3. (нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при поставяне под запрещение;

4. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., предишна т. 3, изм., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) когато след избирането му е осъден с влязла в сила присъда на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер или на лишаване от право да заема държавна длъжност;

5. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна т. 4, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при неизпълнение на задължението по чл. 41, ал. 3;

6. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 69 от 2003 г., предишна т. 5, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до промяна на постоянния адрес в общината или кметството;

7. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., доп., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., предишна т. 6, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до закриване на общината, района или кметството;

8. (нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., предишна т. 7, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при избирането му за народен представител, министър или областен управител, при назначаването му за заместник-министър или заместник областен управител или когато заеме друга длъжност по трудово или служебно правоотношение;

9. (нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г., предишна т. 8, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при нарушаване на забраните по чл. 41, ал. 1;

10. (нова - ДВ, бр. 14 от 2009 г., предишна т. 9, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при неоснователно отсъствие от работа за повече от един месец;

11. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., предишна т. 10, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., изм., бр. 7 от 2018 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;

12. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г., предишна т. 11, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при установяване на неизбираемост;

13. (нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при смърт.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Обстоятелствата по ал. 1 се установяват служебно от общинската администрация относно съдимостта и със съответните други документи, издадени от компетентните органи. В случаите по ал. 1, т. 1 в тридневен срок от подаването на оставката председателят на общинския съвет я изпраща на общинската изборителна комисия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 69 от 1999 г., нова, бр. 69 от 2006 г., изм., бр. 9 от 2011 г., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) В тридневен срок от получаване на документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 1, т. 2, 5 и 10, общинската изборителна комисия уведомява кмета, който може да направи писмено възражение пред комисията в тридневен срок от уведомяването му. В тридневен срок от изтичането на срока за възражение общинската изборителна комисия приема решение. Когато установи, че обстоятелствата за прекратяване на пълномощията са налице, общинската изборителна комисия прекратява пълномощията на кмета.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., изм., бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) В тридневен срок от получаване на справка и документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12 и 13, общинската изборителна комисия обявява прекратяване на пълномощията на кмета.

(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Решенията и отказите на общинската изборителна комисия по ал. 3, както и отказите по ал. 4 може да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересуваните лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 от Изборния кодекс. Препис от решението се изпраща на Централната изборителна комисия и на председателя на общинския съвет в тридневен срок от влизането му в сила.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 69 от 1999 г., предишна ал. 2, изм., бр. 69 от 2006 г., изм. и доп., бр. 63 от 2007 г., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., предишна ал. 4, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато пълномощията на кмет са прекратени предсрочно, общинският съвет избира временно изпълняващ длъжността кмет за срок до полагане на клетва от новоизбрания кмет.

За временно изпълняващ длъжността кмет на общината или кмет на района се избира един от заместник-кметовете на общината, съответно на района. Когато няма назначен заместник-кмет, временно изпълняващ длъжността кмет на общината или кмет на района се избира по предложение на общински съветник.

(7) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. и доп., бр. 63 от 2007 г., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., предишна ал. 5, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато след прекратяване на пълномощията на кмет до края на мандата остава по-малко от една година, частични избори не се произвеждат. В тези случаи общинският съвет избира кмет на общината, кмет на района или кмет на кметството, като за кмет на общината се избира заместник-кмет или общински съветник.

(8) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. и доп., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., доп., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., предишна ал. 6, изм., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато кмет на община, кмет на район или кмет на кметство са регистрирани като кандидати за общински съветници или кметове, в 7-дневен срок преди края на мандата общинският съвет избира временно изпълняващ длъжността кмет на общината, кмет на района или кмет на кметството за срок до полагане на клетва от новоизбрания кмет. Временно изпълняващ длъжността кмет на общината или кмет на района се избира при условията на ал. 6, изречения второ и трето.

(9) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., доп., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., предишна ал. 7, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато кмет на община, кмет на район или кмет на кметство не е регистриран като кандидат за общински съветник или кмет, той продължава да изпълнява задълженията си до полагане на клетва от новоизбрания кмет.

(10) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 63 от 2007 г., изм., бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., доп., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., предишна ал. 8, изм., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Временно изпълняващ длъжността кмет на община, кмет на район или кмет на кметство се назначава от областния управител, когато общинският съвет не е приел решение в срока по ал. 8.

(11) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 9, изм., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Решенията на общинския съвет по ал. 6, 7 и 8 се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм. и доп., бр. 85 от 2000 г., бр. 69 от 2006 г., отм., бр. 63 от 2007 г., нов, бр. 9 от 2011 г.,

в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., отм., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.).

Чл. 42б. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., отм., бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 42в. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., доп., бр. 85 от 2000 г., отм., бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 43. (1) Кметът на общината назначава безсрочно секретар на общината.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 1999 г., бр. 69 от 2006 г.) Секретарят на общината трябва да бъде лице с висше образование.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 2006 г.) Секретарят на общината организира и отговаря за:

1. дейността на общинската администрация, условията на работа на служителите и информационно-техническото обезпечаване на дейността им;

2. деловодното обслужване, документооборота и общинския архив;

3. дейността на звената по гражданска регистрация и административно обслужване;

4. разгласяването и обнародването на актовете на общинския съвет и на кмета на общината;

5. работата с молбите, жалбите, сигналите и предложенията на гражданите и юридическите лица;

6. поддържането в актуално състояние на избирателните списъци в общината, организационно-техническата подготовка и произвеждането на изборите и местните референдуми.

(4) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Секретарят на общината изпълнява и други функции, възложени му от кмета на общината, със закон или с друг нормативен акт.

Чл. 44. (1) Кметът на общината:

1. ръководи цялата изпълнителна дейност на общината;

2. насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи;

3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 69 от 2003 г.) назначава и освобождава от длъжност заместник-кметовете на общината, кметските наместници, ръководителите на звената на издръжка от общинския бюджет, началниците и служителите в общинската администрация, с изключение на тези по чл. 46, ал. 1, т. 4, налага предвидените от закона дисциплинарни наказания;

4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 53 от 2014 г.) отговаря за опазването на обществения ред, като за осигуряването му издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи;

5. организира изпълнението на общинския бюджет;

6. организира изпълнението на дългосрочните програми;

7. (доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) организира изпълнението на актовете на общинския съвет

и внася в общинския съвет отчет за изпълнението им два пъти годишно;

8. организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на президента на републиката и на Министерския съвет;

9. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 85 от 2000 г., изм., бр. 14 от 2009 г.) възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите, координира и осъществява контрол за целесъобразността и законосъобразността при тяхното изпълнение. Осъществява контрол по законосъобразността на актовете и действията на кметовете при изпълнение на техните правомощия и налага предвидените административни наказания;

10. поддържа връзки с политическите партии, обществените организации и движения, както и с други органи на местното самоуправление в страната и в чужбина;

11. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 19 от 2005 г., отм., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.);

12. (нова - ДВ, бр. 19 от 2005 г., изм., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) председателства съвета по сигурност;

13. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм., бр. 1 от 2001 г., предишна т. 12, бр. 19 от 2005 г.) възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условията и по реда на Закона за устройство на територията, както и организира изпълнението им;

14. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп., бр. 67 от 1999 г., бр. 85 от 2000 г., предишна т. 13, бр. 19 от 2005 г.) изпълнява функциите на длъжностно лице по гражданско състояние. Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата, в които се поддържат регистри за гражданското състояние, на кметските наместници и на други длъжностни лица от общинската администрация;

15. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна т. 14, бр. 19 от 2005 г.) представлява общината пред физически и юридически лица и пред съда;

16. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна т. 15, бр. 19 от 2005 г., доп., бр. 69 от 2006 г.) осигурява организационно-техническото обслужване на общинския съвет и участва в заседанията му с право на съвещателен глас;

17. (нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., предишна т. 16, бр. 19 от 2005 г.) утвърждава устройствения правилник на общинската администрация;

18. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) изпраща на общинския съвет административните актове, както и договорите и техните изменения и допълнения, издадени в изпълнение на актовете, приети от съвета, в тридневен срок от издаването или подписването им;

19. (нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 1.05.2009 г.) оказва съдействие на етажните собственици и техните управителни органи

при условията и по реда на Закона за управление на етажната собственост.

(2) В изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., бр. 53 от 2014 г.) Заповедите по ал. 1, т. 4 могат да се обжалват от началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи пред областния управител в тридневен срок, като обжалването не спира изпълнението. Заповедите на областния управител се съгласуват с министъра на вътрешните работи и не подлежат на обжалване.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Кметът на общината в случаите, определени от закона, изпълнява и функции, възложени му от централните държавни органи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Кметът на общината представя пред общинския съвет програма за управление за срока на мандата в тримесечен срок от полагането на клетвата. Програмата съдържа основните цели, приоритети, дейности, сроковете за изпълнение и очакваните резултати. Кметът на общината представя пред общинския съвет годишен отчет за изпълнението на програмата в срок до 31 януари.

Чл. 45. (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. и доп., бр. 69 от 2003 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) (1) Актовете на кмета на общината могат да се оспорват по административен ред пред областния управител, освен ако в закон е предвидено друго.

(2) Общинският съвет може да отменя административните актове, издадени от кмета на общината, които противоречат на актове, приети от съвета, в 14-дневен срок от получаването им. В същия срок съветът може да оспорва незаконосъобразните административни актове, издадени от кмета на общината, пред съответния административен съд.

(3) Актовете на общинския съвет могат да се оспорват пред съответния административен съд.

(4) Областният управител упражнява контрол за законосъобразност на актовете на общинските съвети, освен ако в закон е предвидено друго. Той може да върне незаконосъобразните актове за ново обсъждане в общинския съвет или да ги оспорва пред съответния административен съд. Оспорването спира изпълнението на индивидуалните и на общите административни актове и действието на подзаконовите нормативни актове, освен ако съдът постанови друго.

(5) Кметът на общината може да върне за ново обсъждане незаконосъобразните или нецелесъобразните актове на общинския съвет или да оспорва незаконосъобразните актове пред съответния административен съд и да иска спиране на изпълнението на общите административни актове и действието на подзаконовите нормативни актове. Кметът на общината не може да върне за ново обсъждане по целесъобразност вътрешнослужебни актове, свързани с организацията и дейността на общинския съвет и на неговите комисии.

(6) Върнатият за ново обсъждане акт заедно с мотивите за връщането му се изпраща на председателя на общинския съвет в 7-дневен срок от получаването му.

(7) Върнатият за ново обсъждане акт не влиза в сила и се разглежда от общинския съвет в 14-дневен срок от получаването му.

(8) Върнатият за ново обсъждане акт може да бъде оспорен пред съответния административен съд от кмета на общината, съответно от областния управител, в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 7, ако в този срок общинският съвет не се произнесе по него.

(9) Общинският съвет може да отмени, да измени или да приеме повторно върнатия за ново обсъждане акт.

(10) Актът, върнат за ново обсъждане, се приема повторно с мнозинството, определено в закон, но с не по-малко от повече от половината от общия брой на общинските съветници.

(11) Измененият или повторно приетият акт на общинския съвет може да бъде оспорван пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(12) За неуредените въпроси по издаването, оспорването и изпълнението на актовете на общинските съвети и кметовете се прилагат правилата за административното производство, установени със закон.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Кметът на район или кметство:

1. изпълнява бюджета на общината в частта му за района или кметството;

2. организира провеждането на благоустройствени, комунални и други мероприятия;

3. отговаря за стопанисването на определени от общинския съвет обекти на общинската собственост;

4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., доп., бр. 69 от 2006 г.) назначава и освобождава служителите от общинската администрация в района или кметството, които подпомагат неговата дейност, в съответствие с утвърдената численост и структура;

5. приема мерки за подобряване и възстановяване на околната среда и организира охраната на полските имоти;

6. (доп. - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) води регистрите на населението и за гражданското състояние и изпраща актуализационни съобщения до ЕСГРАОН;

7. осигурява извършването на административни услуги на физически и юридически лица;

8. (доп. - ДВ, бр. 122 от 1997 г., изм., бр. 69 от 2006 г., бр. 53 от 2014 г.) осигурява спазването на обществения ред; има правомощията по чл. 70, 72, 80, 81, 83, 85 и 87 от Закона за Министерството на вътрешните работи, на съответната територия до пристигане на полицейския орган;

9. организира и ръководи защитата на населението при бедствия и аварии;

10. представлява района или кметството пред населението, пред обществени и политически организации и пред други райони или кметства;

11. (нова - ДВ, бр. 63 от 2007 г.) организира изпълнението на актовете на общинския съвет и на кмета на общината, отнасящи се до територията и гражданите на района или кметството;

12. (нова - ДВ, бр. 63 от 2007 г.) изпълнява функции, възложени му от кмета на общината.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2006 г.) Правомощията на кмет на кметство в населеното място, което е административен център на общината, се изпълняват от кмета на общината.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Кметът на район и кметът на кметство могат да участват в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас. Те се изслушват задължително при обсъждане на въпроси, отнасящи се за кметството или за района.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2003 г., предишна ал. 3, бр. 69 от 2006 г.) На кметовете на райони и кметства могат да бъдат възлагани и други функции със закон или друг нормативен акт, както и с правилника по чл. 21, ал. 3 в зависимост от конкретните особености на общината, районите или кметствата.

Чл. 46а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., изм., бр. 69 от 2006 г.)
(1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г., изм., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) В населено място, което не е административен център на кметство, кметът на общината може да назначи за срока на мандата кметски заместник в съответствие с утвърдената численост и структура на общинската администрация. Кметският заместник към датата на назначаването трябва да отговаря на условията по чл. 397, ал. 1 от Изборния кодекс.

(2) Кметските заместници продължават да изпълняват функциите си и след изтичане на срока по ал. 1 до освобождаването им от новоизбрания кмет на общината.

(3) Кметските заместници са органи на изпълнителната власт в населеното място. Те могат да бъдат освободени предсрочно без предизвестие от кмета на общината.

(4) Пълномощията на кметските заместници се определят от общинския съвет. Кметът на общината може да възлага на кметските заместници изпълнението на негови функции. На кметските заместници могат да се възлагат и други функции със закон или друг нормативен акт.

(5) Кметските заместници могат да участват в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас. Те се изслушват задължително при обсъждане на въпроси, отнасящи се до съответното населено място.

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., нов, бр. 69 от 2006 г.) Съдилищата са длъжни да приключат образуванията пред тях производства по глава четвърта и пета в двумесечен срок.

Глава шеста

КОМИСИИ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

Чл. 48. (1) (Предишен текст на чл. 48, изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., доп., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Общинският съвет избира от състава на своите съветници постоянни и временни комисии. Всеки общински съветник е член на поне една постоянна комисия. Председателят на общинския съвет може да не бъде избран за член на постоянна комисия.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Общинските съветници не могат да участват в състава на повече от три постоянни комисии.

Чл. 49. (1) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Постоянните и временните комисии имат за задача:

1. да проучват потребностите на населението в съответната област и да правят предложения за решаване на проблемите;

2. да подпомагат общинския съвет при подготовката на решения по въпроси, внесени за обсъждане и решаване;

3. да осъществяват контрол за изпълнение на решенията на общинския съвет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) В работата си постоянните и временните комисии могат да привличат външни лица като експерти и консултанти.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Гражданите и юридическите лица могат да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет.

Чл. 50. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) По разглежданите въпроси комисиите приемат доклади, становища, предложения и препоръки, които се предават в общинския съвет и на съответните заинтересувани лица.

Глава седма

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ НА ОБЩИНАТА

Чл. 51. (1) Общината има право на собственост, чийто обхват и начин на придобиване се определят със закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 33 от 1998 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 54 от 2008 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 54 от 2008 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 54 от 2008 г.).

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., бр. 43 от 2016 г.) Общинският съвет приема самостоятелен бюджет на общината, извън държавния, на основата на собствени приходоизточници и субсидии от държавата, разпределяни между общините по критерии, определени със закон.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.).

(4) Общината има право да емитира облигации.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.).

(6) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 53. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.).

Чл. 54. (1) Разходите на общината се правят за покриване на местни потребности, както и за нужди, възникнали в изпълнение на държавни функции.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Разходите за изпълнение на държавни функции се покриват от държавния бюджет.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Общинският съвет може да подпомага с финансови средства общински предприятия и търговски дружества с общинско участие, чиято дейност е свързана със задоволяване потребностите на населението.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 33 от 1998 г.).

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 33 от 1998 г.).

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 33 от 1998 г.).

Чл. 58. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.).

Чл. 58а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2002 г.) (1) По решение на общинския съвет в общината може да се създаде общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия.

(2) Средствата в общинските гаранционни фондове за малки и средни предприятия по § 3 от допълнителните разпоредби на Закона за приватизация и следприватизационен контрол се използват за покриване на част от кредитния риск в размер до 50 на сто от стойността на кредитите. Общинските съвети приемат и публикуват правилници за условията и реда за разходване на средствата във фондовете.

Чл. 58б. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2011 г.) (1) По решение на общинския съвет в общината може да се създаде общински фонд за обновяване на многофамилни жилищни сгради.

(2) С решението по ал. 1 се регламентират органите за управление и надзор на фонда, правилата за набиране на средства и за съфинансиране на обновителни дейности.

Глава осма

(Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нова, бр. 69 от 2006 г.)

ОБЩИНСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Чл. 59. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Общините могат да си сътрудничат помежду си, с органи на изпълнителната власт, с юридически или физически лица и да създават сдружения, чрез които да постигат цели от взаимен интерес и на които да възлагат изпълнението на дейности, произтичащи от техните правомощия. Сътрудничество може да се осъществява и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Общинското сътрудничество има за цел:

1. подобряване на качеството на предоставяните услуги от взаимен интерес;
2. постигане на по-ефективно разходване на финансовите и административни ресурси на общината;
3. оптимизиране на разходите на общината и подобряване на финансовото състояние на общината;
4. стандартизиране и оптимизиране на работните процеси чрез реализиране на икономически ползи, произлизащи от икономии от мащаба и/или разделението на труда;
5. подобряване на финансовия контрол и прозрачността;
6. реализиране на проекти, допринасящи за преодоляване на съществени проблеми на регионално и местно равнище.

Чл. 60. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов, бр. 69 от 2006 г.) Основните принципи за осъществяване на общинското сътрудничество са:

1. доброволност;
2. взаимен интерес;
3. активен избор;
4. гъвкавост и динамичност;
5. прозрачност и отговорност.

Чл. 61. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Общинското сътрудничество се осъществява на основата на подписано споразумение за сътрудничество, което се одобрява от съответните общински съвети и първостепенни разпоредители с бюджет – когато страна е второстепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет.

(2) В споразумението за сътрудничество се определят:

1. страните по споразумението;
2. обхватът и предметът на споразумението;
3. целта на сътрудничеството;
4. формите на сътрудничество и/или видът на юридическото

лице:

а) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) за изпълнение на конкретен проект или дейност между две или повече общини, или между една или повече общини и орган на изпълнителната власт, както и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община;

б) за създаване на юридическо лице с нестопанска цел между общини;

в) за създаване юридическо лице със стопанска цел между две или повече общини;

г) за изпълнение на конкретен проект или дейност или за създаване на юридическо лице със стопанска или с нестопанска цел между една или повече общини и юридически и/или физически лица;

5. правата и задълженията на страните;

6. делът на участие на всяка една от страните с финансови средства, собственост и/или други форми на участие за постигане на общата цел;

7. правилата за конституиране, вземане на решения и прекратяване на междуобщинските съвети и/или комисии, както и техните компетенции, когато общините са постигнали съгласие за създаването на такива органи;

8. (нова – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) разпределението на рисковете и отговорностите между страните, гаранции за изпълнение на условията по споразумението и отговорностите за неизпълнение, включително неустойки, срокът на споразумението и процедурите за прекратяването му – когато е приложимо;

9. (предишна т. 8 – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) други важни за страните по споразумението въпроси, включително и изискванията за всяка една от тях, произтичащи от нормативната уредба.

(3) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Сдруженията с нестопанска цел, в които участва общината, осъществяват дейност в обществена полза. За учредяването им не се прилагат ограниченията за броя на членовете, определени в чл. 19 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Общините могат да сътрудничат помежду си, с органи на изпълнителната власт и с разпоредители с бюджет по бюджета на една община за изпълнение на споделени услуги и/или дейности – управлението на ИТ-услуги, финансово-счетоводни и юридически дейности, управление на човешките ресурси, както и при строителство и/или при управление, и/или поддържане на:

1. обекти на техническата инфраструктура:

а) в урбанизирани територии – паркинги, гаражи, обекти на градския транспорт, системи за наблюдение и сигурност, системи за улично осветление, зелени площи, паркове и градини;

б) паркинги, гаражи, паркове и градини в отделни поземлени имоти извън урбанизирани територии;

2. обекти на социалната инфраструктура, предназначени за:

а) здравеопазване;

б) образование;

в) култура;

г) спорт, отдих и туризъм;

д) социално подпомагане.

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) (1) Ежегодно в срок до 10 март кметът на общината извършва анализ на дейността и финансовото състояние на общината, в т.ч. и на съответствието с фискалните правила по Закона за публичните финанси, приложими за местните власти.

(2) Въз основа на анализа по ал. 1 с оглед на постигане на целите по чл. 59, ал. 2 кметът на общината може в срок до 31 март на текущата бюджетна година да отправи предложение за сътрудничество за изпълнение на споделени услуги и/или дейности по

чл. 62 до един или няколко първостепенни разпоредители с бюджет – кметове на други общини, и/или до органи на изпълнителната власт.

(3) Лицата по ал. 2 в срок до един месец информират кмета на съответната община с мотивирано становище за съгласие или отказ от сътрудничество. Кметът, до когото е отправено предложение по ал. 2, извършва анализа по ал. 1 и може да предложи на общинския съвет да даде съгласие за сътрудничество, като в този случай се прилагат съответно ал. 4 – 8.

(4) При съгласие между лицата по ал. 2 в срок до 14 дни от получаването му кметът на общината предлага на общинския съвет да се предприемат действия за сътрудничество за реализиране на споделени услуги и/или дейности, като предлага на общинския съвет проект на решение, придружено от мотиви, анализ на въздействието върху бюджета на общината и график за реализиране на сътрудничеството.

(5) Общинският съвет приема решение за осъществяване на сътрудничество в срок до 14 дни от постъпване на предложението по ал. 4. Условие за приемане на решението е наличие на съгласие по ал. 3.

(6) С решението по ал. 5 се определят споделените услуги и/или дейности, които ще се изпълняват, целите, които се очаква да се постигнат, формата на сътрудничество, срок за подписване на споразумението, етапи и сроковете за изпълнението на споделените услуги и/или дейности, финансовите ефекти за общината и източниците на финансиране.

(7) Решението на общинския съвет по ал. 5 се приема с мнозинство две трети от общия брой на общинските съветници.

(8) Общинският съвет може да приема решения за провеждане на политика за реализиране на споделени услуги до изтичането на 39 месеца от неговото избиране.

(9) Кметът на общината информира в едномесечен срок министъра на финансите за сключеното споразумение.

(10) При реализиране на споделени услуги и/или дейности в рамките на една община между разпоредители с бюджет по бюджета на общината кметът на общината въз основа на анализа по ал. 1 предлага на общинския съвет да приеме решение, без да се прилага редът по ал. 2 – 4. Кметът на общината информира министъра на финансите за решението на общинския съвет в едномесечен срок.

Чл. 64. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) (1) Всяко тримесечие след сключване на споразуменията по чл. 63 кметовете на съответните общини представят на общинските съвети отчети за изпълнението им в сроковете по чл. 133 и 167 от Закона за публичните финанси. Отчетите съдържат и постигнатите финансови ефекти за общината в изпълнение на определените с решението по чл. 63, ал. 5 цели.

(2) Общинските съвети приемат с решение тримесечните отчети по ал. 1 в 14-дневен срок след представянето им.

(3) Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март Министерството на финансите за изпълнението на споделени услуги и/или дейности по чл. 62 през предходната година, като прави оценка относно постигането на заложените цели и финансови ефекти.

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Чл. 66. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Глава девета

(Отм. - ДВ, бр. 130 от 1998 г.)

ОБЛАСТ

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 130 от 1998 г.).

Чл. 69. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 130 от 1998 г.).

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 24 от 1995 г.).

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 130 от 1998 г.).

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм., бр. 130 от 1998 г.).

Чл. 73. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Глава десета

(Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОМЕНИ

Чл. 74. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

Глава единадесета

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

§ 2. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

§ 4. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.).

§ 5. Този закон отменя:

1. Закона за народните съвети (обн., Изв., бр. 95 от 1951 г.; изм., бр. 60 и 68 от 1953 г., бр. 100 от 1955 г., бр. 3, 37 и 54 от 1956 г., бр. 30, 71 и 74 от 1957 г., бр. 90 от 1958 г., бр. 22 от 1959 г.; ДВ, бр. 47 от 1964 г., бр. 54 от 1969 г., бр. 35 от 1972 г., бр. 32 от 1977 г., бр. 97 от 1978 г., бр. 52 и 65 от 1980 г., бр. 97 от 1987 г., бр. 72 и 88 от 1990 г.).

2. Правилника за наредбите по чл. 12а от Закона за народните съвети (обн., ДВ, бр. 3 от 1965 г.; изм., бр. 39 от 1978 г.).

3. Наредбата за прилагане на чл. 41 от Закона за народните съвети относно заплащане трудово възнаграждение и командировъчни пари на съветниците и членовете на постоянните комисии (обн., ДВ, бр. 64 от 1966 г.; изм., бр. 60 от 1980 г.).

4. Закона за създаване на административно-териториални единици - области (обн., ДВ, бр. 65 от 1987 г.; изм., бр. 45 от 1989 г.).

5. Закона за народните представители и народните съветници относно правния статут на общинските съветници в частта му за общинските съветници (обн., ДВ, бр. 32 от 1977 г.; изм., бр. 72 от 1981 г., бр. 27 и 87 от 1986 г.).

6. Указа за поръченията на избирателите (ДВ, бр. 12 от 1978 г.).

7. Указ № 296 за правомощията на районните народни съвети по чл. 5, ал. 4 от Закона за народните съвети (ДВ, бр. 19 от 1979 г.).

§ 6. Изменения в други закони:

1. В Закона за собствеността (обн., Изв., бр. 92 от 1951 г.; изм., бр. 12 от 1958 г., бр. 90 от 1960 г.; ДВ, бр. 99 от 1963 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 54 и 87 от 1974 г., бр. 55 от 1978 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 14 и 91 от 1988 г., бр. 38 от 1989 г. и бр. 31 от 1990 г.) чл. 6 се изменя, както следва:

"6. Държавна собственост е имуществото, обявено от Конституцията и законите за изключителна нейна собственост, както и имуществото, което тя придобива.

Общинска собственост е имуществото:

1. предоставено със закон в собственост на общините или включено в уставния фонд на общинските фирми;

2. придобито със средства от общинския бюджет или със средства по извънбюджетна сметка на общината;

3. изградено с доброволен труд и парични средства на населението;

4. придобито със заеми, получени и изплащани от общината;

5. подарено или завещано на общинския съвет или отделните селища;

6. възстановено чрез реституция;

7. преотстъпено безвъзмездно от държавата;

8. прехвърлено в собственост на общините съгласно преходните разпоредби на този закон."

2. Към Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 57 от 1991 г.) се създава следният нов член 13а:

"Чл. 13а. Взаимоотношенията на столичната и регионалните дирекции на Министерството на вътрешните работи и на районните полицейски управления с областните управители, околийските управители и кметовете се уреждат със Закона за местното самоуправление и местната администрация и Закона за полицията."

§ 7. (1) (Предишен текст на § 7 - ДВ, бр. 49 от 1995 г.) С влизане в сила на този закон преминават в собственост на общините и следните държавни имоти:

1. водоизточниците, включително подземните и минералните води, които се ползват само от съответната община, заедно с водовземните съоръжения и довеждащите мрежи и съоръжения;

2. язовири, езера и принадлежащите към тях плажове, кариери за инертни и други материали от местно значение;

3. незастроени парцели и имоти в селищните територии, предназначени за жилищно строителство, обществени, благоустройствени и комунални мероприятия, придобити чрез отчуждително производство, с изключение на подлежащите на връщане на предишните им собственици;

4. (изм. - ДВ, бр. 49 от 1995 г., бр. 26 от 2000 г.)
общинските пътища, улиците, булевардите, площадите, обществените паркинги в селищата и зелените площи за обществено ползване;

5. жилищните обекти, изградени по реда на чл. 117 от Закона за териториално и селищно устройство, за оборотни жилища или за социални мероприятия, включително за отдаване под наем на социално слаби семейства;

6. обектите на общинската инфраструктура с местно значение, предназначени за административните потребности на общините, както и за здравно, образователно, културно, търговско, битово, спортно или комунално обслужване;

7. мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на транспортната, енергийната, водоснабдителната, канализационната, съобщителната и инженерно-защитната система, които обслужват само територията на съответната община и не са включени в уставния фонд на търговски дружества.

(2) (Нова - ДВ, бр. 49 от 1995 г.) Не преминава в собственост на общините имущество по ал. 1, което е включено в капитала, уставния фонд или се води по баланса на търговско дружество, фирма и предприятие с държавно имущество.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Изпълнението на този закон се възлага на Министерския съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за местното самоуправление и местната администрация
(ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

.....
§ 56. Съществуващите при влизането в сила на този закон щатни бройки към общинските съвети се закриват с прекратяване мандата на общинските съвети, избрани на 13 октомври 1991 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за деноминация на лева

(ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5.07.1999 г.)

.....
§ 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконови нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят произтичащите от този закон изменения в тях

така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

.....
§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за местното самоуправление и местната администрация
(ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 3.08.1999 г.)
.....

§ 45. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон
общинските съвети приемат решение за привеждане на
административно-териториалното устройство на общините в
съответствие със закона. До приемането на решението на общинския
съвет в кметствата, които не отговарят на изискванията по чл. 16, т. 1
от Закона за административно-териториалното устройство на
Република България към момента на влизане в сила на този закон, не
се произвеждат избори за кмет на кметство.

.....
ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за местното самоуправление и местната администрация
(ДВ, бр. 69 от 2003 г.)

§ 43. Законът влиза в сила от деня, следващ датата на
произвеждане на местните избори през 2003 г.
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за местното самоуправление и местната администрация
(ДВ, бр. 69 от 2006 г.)
.....

§ 39. Параграф 15, т. 1 влиза в сила от 1 януари 2008 г.
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за
общинската собственост
(ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

§ 37. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон
министърът на регионалното развитие и благоустройството и
министърът на правосъдието утвърждават образците на актовете за
общинска собственост и на регистрите и издават наредбите по този
закон.

(2) Кметовете на общини организират съставянето на
регистрите по този закон в тримесечен срок от влизането в сила на
съответните наредби по ал. 1.

(3) Кметовете на общини организират съставянето на
регистъра по чл. 41, ал. 4 в тримесечен срок от влизането в сила на
този закон.

(4) Общинските съвети приемат стратегиите за управление на
общинската собственост, измененията и допълненията на наредбите

по прилагане на закона и определят ценовите зони в урбанизираните територии в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

(5) Отчуждителните производства, за които има приети решения на общинските съвети по отменения чл. 23, се довършват по досегашния ред.

.....
§ 42. За неприключените производства за продажба на земя - частна общинска собственост, на собственици на законно построена върху нея сграда, образувани по отменения § 27 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността (ДВ, бр. 33 от 1996 г.), за които има подадена молба до кмета на общината до деня на влизане в сила на този закон, цената на земята се определя, като данъчната оценка се увеличи с 20 на сто.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси
(ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г.)

.....
§ 44. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г. и бр. 15 от 2010 г.) навсякъде думите "Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси" се заменят със "Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Изборния кодекс
(ДВ, бр. 9 от 2011 г.)

.....
§ 19. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г. и бр. 15 и 97 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
§ 24. (В сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) До 31 декември 2011 г. право да бъдат избирани за кметове на райони от общинския съвет, съответно назначавани за кметски наместници, имат българските граждани, които съгласно чл. 4, ал. 5 са

живели най-малко през последните 6 месеца към датата на избора, съответно назначаването, в съответното населено място.

§ 25. Параграф 19, т. 8, т. 9, буква "а", подбукви "аа" и "бб", букви "в", "г", "д", "е" и "ж", т. 10 и 11 и § 24 влизат в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.)

§ 3. В случаите, в които към датата на влизане в сила на този закон са настъпили обстоятелствата по чл. 30, ал. 4, т. 1, 2, 4, 7, 8, 9, 11, 12 и 13 и за които не е налице влязло в сила решение на общинската изборителна комисия за прекратяване на пълномощията, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон общинската изборителна комисия приема решение по чл. 30, ал. 7.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.)

§ 84. (В сила от 18.05.2012 г. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;
2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравето осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;
2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В brutната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;

2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за публичните финанси

(ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

.....
§ 120. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г.) в чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

.....

§ 121. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) Разпоредбата на чл. 34, ал. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация се прилага само за възнаграждения за участие в специализирани органи на общинския съвет, създадени до деня на обнародването на този закон в "Държавен вестник".

§ 122. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) Бюджетната процедура за съставянето на бюджетите и разчетите за сметките за средствата от Европейския съюз за 2014 г. се провежда по правилата на този закон.

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Изборния кодекс

(ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.)

§ 19. (1) Кметовете на райони, избрани от общинските съвети, продължават да изпълняват правомощията си до произвеждането на общи избори за общински съветници и за кметове.

(2) При предсрочно прекратяване на пълномощията на кмет на район до произвеждането на общи избори за общински съветници и за кметове и полагане на клетва от новоизбрания кмет на район се прилагат разпоредбите на отменените чл. 39а и чл. 42а от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество

(ДВ, бр. 7 от 2018 г., доп., бр. 21 от 2018 г., в сила от 23.01.2018 г.)

§ 19. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 1, 19 и 53 от 2014 г., бр. 39, 43 и 51 от 2016 г. и бр. 9 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

3. Навсякъде в закона думите "Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси" се заменят със "Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество".

§ 68. (Нов – ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 23.01.2018 г.)
Параграф 4, ал. 1 относно общинските съветници и § 19, т. 2 влизат в сила от 1 декември 2019 г.

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация
(ДВ, **бр. 47 от 2018 г.**)

§ 2. Неприключилите до влизането в сила на този закон съдебни производства по оспорени решения на общинските съвети по чл. 27, ал. 2, 3 и 4 се приключват по реда на този закон.